

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Incipiens ab Anno Domini D.XC. perueniens vsque ad DCC.XIV. nempe à Gregorio Magno Romano Pontifice, vsque ad Gregorium secundum

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annvs 692. Sergii Pap. Annus 5. Ivstiniani Ivn. Imp. Annus 8.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15007

Porro quod ad Iustinianum Imperatorem pertinet, quam civitate rupti sedecis dominum sentit. etenim hoc ipso anno expertus est Abimelech (ita pro Habimelech) Sarracenorum tyrannum infestum, de quo haec Theophrastus Annales Graecorum habent: *Misi Habimelech ad edificandum templum in Hierusalem. Et voluit auferre reliquias sanctae Cathedrae. Et rogauerunt eum Sergius qui- dam Christianissimus, qui erat generalis Mansio Logotheta, et talis familiaris idem Habimelech, atque Patrius socius eius, Christianus, qui erant in Palaestina, propius, qui cognominabatur Claudius, postulantes, ne hoc faceret, sed per supplicatio- nem sua persuaderet in simonem mittendi sui alios pro eo, quod et solent esse haec Antiochia. Quod ipse ad vocem Man- sionis, non tantum erat familiaris, siue magistra- tus, ut sit verborum sententia: *Sergius Mansio generalis Logo- theta, &c. cum autem et S. Ioannes Damascenus cogno- mino dicitur fuerit Mansio, et tunc Suida & alii antiquio- ribus, opinari licet fuisse hunc. Sed quum eiusdem Ioannis potentem: tali namque pio, nobili, ac libero progenito- re ipsam naturam, eius Acta testantur.**

cipatus esset, accinxit se gladio aduersus eum. Pobjequum putans praestare Deo, dum ob salutem aliorum se deuotit. Sed insubilitum licet bellum aggressus fuerit, aduersus ni- mirum religionis periculis, atque tyrannum in huius- modi exitus delectauit, non placere Deo, ut faceret altaris mi- nistri pugnent armis, sed ut potius agant apud ipsum pre- cibus: et enim ab illo aliquo emolumento idem pugnans misere interficatur. namque haec verba ipse Paulus g.

Ceterum nefarius tyrannus eo magis aduersus cleri- cos exasperatus, eiusmodi (quod idem ait Paulus h) vo- tum nefarium nuncupauit: *Taliter autem nunc facio votum, quod si mihi Deus iterum victoriam dederit, unum patrum de restituta implam clericorum, ita b rburus inio o fecis, religionis ex- perts, inuauitate proteruius. Verum obtulit Deus, qui eum in visione perterritus; nam ait Paulus: *Cum prope essent exercitus ipsi inimicis suis contrarij, & se vtrique acies ad pugnan- dum contingerent, Compertus Rex ad Alachum iterato haec verba mandauit: *Ecco quantus populus ex vtrique parte confertus, quid o- pio est, ut tanta multitudo pereat? contingimus nos ego & illi su- gulari certamine, & cui voluerit Dominus de nobis dare victoriam, omnem populum saluum & incolumem populat. Cetero, Alachum sui hortaretur, ut faceret quod Compertus illi mandauit, is re- spondit: *Hoc facere ego non possum, quia inter contes suos iaculi archangeli Michaelis, vbi ego illi iuravi, imaginem confuso. Tunc vnus ex illis: *pro timore, inquit, certis quod non est, & tibi iam tarde est modo ista meditari. Conferunt utaque acies, per strepitum dice- ritus: & neutra parte locum dante, maxima populorum facta est strages: Tandem crudelis tyrannus Alachum miserit; & Compertus, adiuuante Domino, victor iam cepit. haec Paulus dicitur.*****

Hoc patris anno, vbi Paulus Constanti inopoliatus Episcopus sedisse, annis septem, moritur; & in locum eius sufficitus est Callinicus, homo nouandam tertium stu- diosissimus, de quo sequenti anno & alius dicitur sumus: fuerat ille presbyter valorum eiusdem Ecclesiae cultus.

IESV CHRISTI ANNVS 691.

SERGII PAP. IUSTINIANI IVN. IMP. ANNVS 4.

ANVS sequitur nonagesimus primus post sexcen- tesimum, Indictione quarta inchoatus, quo Ka- lensia Nouembris celebratum habetur in Hispania Con- cilio Carthaginiense, Eius nimirum septuagente- sima videri gesima, tertium ordine positum, in quo ca- nones sancti dimittaxat, quae nunc repetuntur. Inter alia autem, quod etiam Tolosanum decimum sextum Con- cilioam f. haec erat de vxoribus Regum, ne post eorum obitum ad secunda vota pertranseant, ne videlicet oc- casio daretur abuti in adenda cy. annis: ad idum est praesentem Concilio, ut relicta Regis post eius obitum ve- luti regam muerit, et eligantur dant, atque inter monia- tum in monasterio vitam transigat. Ut autem in hanc fo- litionem Rex Egypci conuerteret, forte accidit ob- scuritate rerum nouandarum per S. Iohannem Episcopum Tolosanum, qui mox viue iur, et omnes in sublimem cathedram eleuatum lenit, clarus animo, mente impro- ba de inferenda nece tribuissimum Regi cogitare cepit: sed quomodo detrectat, conas dederit, post sequentem annum dicitur sumus.

Moritur hoc anno Berthardus Rex Longobardorum, cuius regnum totus annus septimo decem autem cum filio Conuictio: haec ex sermone Pauli diaconi 4. post quem idem Compertus eius filius vias ad duodecimum annum regnum tenuit. Porro de Berthardo laude digna haec ha- betidem auctor: *erat in pino, fide Catholice, iustitia tenax, pauperum largissimus, matris. h. paulo: ost: Vt regni iura suscepit, in illa iure, quia pars summa in Trami est, vnde ipse olim iurauerat, nonaferunt, quod Notum appellatur, Dominus & li- beratus sua in denarium sancta virgini & marie virginis agatha con- stituit, in quo multi a virginis aggregant, rebas, diuersis pari- tibus, et ornamentis eandem laudem dant. Regina vero eius Rodolinda iustitiam sancta Dei genuit, extra muros eiusdem ciuitatis Ti- cinae, quae ad Pisonem appellatur, opere mirabilis condidit, orna- mentis, iustitiam dedit.*

Regnum autem Conuicti, vbi solus remansit, hand patrem suum, sed ipse eius exordio aduersari in passus est tyrannum Alachum Ducentum Tridennium subditum sum, qui contra patrem Bertha idum tam insurrexisset, hominem sanum, deditis omnibus permissam, con- temptum pro capite sanctorum Episcoporum, concuene- lissimum in omnes ministros Ecclesiae, cuius rei gratia in maximum sunt timorem coniecit. Post multa ab eo da- mata illa, Zeno diaconus Ecclesiae Ticinensis nouo ex- emplo hanc probato, cum diuino munitio altaris man-

IESV CHRISTI ANNVS 692.

SERGII PAP. IUSTINIANI IVN. IMP. ANNVS 5.

QV: sequens est annus Domini, sexcentisimus no- nagesimus secundus, Indictione quinta notatus: quo celebratum est Constantino, ubi Concilium, seu potius Conciliabulum, in quo nomine Sexta Synodi- centum & tres canones (quod nimirum haec in aliquo factum Concilio legitur) sancit leguntur. Aute- quam antea de eo agamus, primum omnium de rem- pore habenda est discussio, quod si annus ab alio ser- uari habitum anno Domini sexcentesimo octogesimo sexto: verum non ante praesentem annum habitum, ex eisdem Synodi canonibus certo affirmare possumus, nempe iam nuper e antea quarta Indictione: id enim ex tertio ipsius canone liquido demonstratur, dum in eo bis ponitur: *si Indictio, atque inter alia illa leguntur Omnes simul decernimus, ut qui duobus quidem martiribus im- pluitur, & vtrique ad decimum quartum praeteritum mensis ianua- rij praeteritum quae Indictionis, anni a mundo sexcentisimo te. nesi- mus nonagessim non peccato seruerunt, & non ab eo respiciere vo- luerunt, de postquam canonice subiactis, &c. Sic igitur perspicue apparet, non ante quintam Indictionem potuisse eam Synodum celebrari.*

Haec autem cum ex ipsis canonibus habeantur, qui Sextae Synodi nomine nuncupantur, illas apud me val- lent, quam quae a Tharasio Constantino olimano Bi- scopo oblique aliqua certa auctoritate nati sunt, cum se- licet pro cor oboratione eiusmodi canonum ista ait: *Quae hic propterea qua plerique laborant circa hoc canones? scilicet dicitur est enim dubitare, num sint Sextae Synodi, Cognoscunt igitur ta- les, Sextam Synodum temporibus Constantini fuisse congrega- tam, nimirum contra eos, qui tantummodo vnam altitatem & voluntatem in Christo collocant. Illi igitur haereticus anathema- te verberantes, Orthodoxyam fidem confirmantes, sub annum*

Ecl. l. s. c. 10. IV. h. eccl. l. s. c. 10.

ACHIS CONIUM- LIONVS KANNVS DAT FOI- NAS.

CONCIL. CONSTAN- TIN AP- P. NOIX AD SEXTVM.

DE TEMPO- RE SEVCO- SYNODI CE- LEBRAT. E.

II. Apud Se- ptimam- vna ad I- THARASII BISTEN- TIA ERGO- RIS & R- OLYVA.

deci. p. 10

decimum quartam Constantini domum redierunt. Post annos legitur quatuor, vel quinque, quod illi Patres sub Iustiniano Constantino filio congregati praedictos canones ediderunt: neque de hac re quisquam dubitet. haec Tharastus, quem redarguunt ipsimet (videlicet) canones Sextae Synodi nuncupati.

III. THEOPHANI SEN- TEN- TIA.

Redarguit etiam eundem Tharastum Theophanes: sed redarguendus & ipse, dum non decem exactos, sed viginti septem annos enumerat a Sexta Synodo sub Constantino usque ad horum canonum sanctionem sub Iustiniano; cuius haec sunt verba ex Graeco Larine red- dita à Turriano: *Ubi oportet non ignorari casum & negotium esse, quod quatuor decem, et, qui sexti esse Concilii canones apud ipsos falso seruantur, post quatuor annos editos fuisse: ut enim in ceteris omnibus falsitatem arguuntur, ita in hac re quoque mentiantur: sic enim est vera temporum notatio. Habitu est Sextam Concilium maximum contra Monachitiam duode- cimo anno Imperij Constantini, qui fuit Heraclij nepos, à men- do condito sex millesimo centesimo septuagesimo secundo. Impera- vit autem postea idem Constantinus alio quinque annis: eo vero de- ficiente vita, imperavit eius filius Iustinianus annis decem; quo ete- rito, Leonius tenuit Imperium triennio. Leonis successit Tiberius, qui Absintharum etiam est nominatus, fuitque in imperio annis se- ptem. Demde Iustinianus is, qui fuerat expulsum, in imperium resti- tuitur, imperavitque rursus sex annis: ut iam secundo anno huius posterioris Imperij Iustiniani descripti fuisse canones, vel ex ipso ter- tio sententia, ut qui huiusmodi dixerunt, & ante hanc diem, quae deci- mo quinquata mensi Lemarij numeratur quarta Iulij, anni sex- millesimi centesimi nonagesimi noni, in hac culpa fuerint, atque eam utaculani elu: re noluerint, ut gradum arantur. huc utque Theophanes.*

IV. NON PRO- BATEUR THEOPHANI SEN- TEN- TIA.

Verum cum Sexta Synodus absoluta habeatur (ut constat ex Actis eius) Indictione decima inchoante, plane vique ad hunc annum, quo quinta Indictio ponitur inchoata, anni duodecim intercedunt decem. Sed & quod nec Theophanes sententia subsistere possit, ut quinta In- dictio in sequentem periodum Indictionum referatur, in annum videlicet secundum (ut ait) eiusdem Iustiniani in Imperium restituti, idem illud quoque est argu- mentum, quod Sergius Papa, sub quo ipsi sancti canones re- peruntur, nequaquam ad illud pertinet tempus, sed lon- ge ante decessit. Et tunc vero occasio data est Theopha- ni ex depravata supputatione annorum ab origine mundi: sed certior ipsa quae fit per Indictiones supputatio est. Quod autem eiusmodi conventus Episcoporum colle- ctus fuerit Sergij Papae tempore, qui sancta ab ipsis ecci- pere noluit, quae hoc eodem anno inferius dicturi sumus, manifestissime declarabunt.

V. PSEUDO- SYNODVS INTEN- TA APTA EST.

Ceterum quod ad Pseudosynodum ipsam pertinet, nemo prudens dixerit, eam in Spiritu sancto legitime congregatam: tuq; ipse de his, lector, sapiens iudex eris, cum quae dicenda erunt, aequa lance perpendaris. Pri- mum quidem in ea, explosa veneranda antiquitate, cuius praescripto cuncta bene geri in Ecclesia Catholica con- stiterunt, omnia sibi improba novitas arrogavit. Ete- nim vbi in primis auditum est, ut post decem annos à so- lato Concilio oecumenico atque perfecto, dimissisq; om- nino Patribus, eiusdem Synodi nomine ab alio coacto conventu canones sanciantur? & non dico hoc inuenti posse post decennium praeterlapsum, sed nec post men- sem, imo nec diem, vbi Synodus dimissa fuerit, ut apparet in Concilio Chalcedonensi. Si vero sancienti aliqua oc- casione fuerunt canones, quae necessitas exigebat, ut no- mine Synodi ante decennium habere censerentur?

VI. PSEUDO- SYNODVS APPENDIX AD DYAS SYNODOS.

Sed maiorem his vide insolentiam atque fatuitatem, non nomine tantum Sextae, sed & Quintae Synodi iidem reperiantur sancti canones. Audi, quaeso, quae in ea ad Imperatorem Iustinianum praefati sint, qui conveniunt Episcopi: sunt haec verba ipsorum: *Quoniam autem sancta & vniuersales duae Synodi in hac imperante & Dei obseruante ciuitate congregata, via quidem temporibus diuina recordatio- nis Iustiniani, altera vero sub pia memoria Imperatore Constanti- no eius manifestissimi patre, ad paterna declarandum fidei my-*

sterium sacros canones nequaquam conseruauerunt, fuit religio- sanis quatuor vniuersales Synodi, per quas populi quidem à deter- iore & abiectione mundi ratione recedant, ad iudicem aequum & altiorum vitam seruantur, Sec. Itaque insinuantur leuissimae coactos esse veluti appendicem ad dictas Synodas ponere nouos canones.

Scias tu autem, antequam vltimus progressus iudicis recteque à maioribus eiusmodi conuentibus non oecum- enicis Synodi partem esse nominatam, sed exstantem Synodum, omni penitus auctoritate carentem. Si emen- tatione res agatur: quae necessitas, ut in eorumdem Synodis fidei cautatantummodo congregati alii, quos de fide inter Patres tractentur: imo dictum maximum accepisse in mandatis ab Agathone Pontifice Apostolice legatos ad Sextam Synodum missos, ut nihil in ex- praeterquam de fidei questionibus, quarum causa nulli fuissent, penitus agerent. Non enim auctoritate, quam de causis ad fidem spectantibus conferre Synodi oecum- enicae congregari. Verum etiam appendicem ita ad Syno- dum Quintam & Sextam faciendam erat, nonne eosdem Episcopos, eosdemque legatos vel alios ab Apostolica sede mittendos vocari oportuisset? Quae sunt haec vltima & perniciendum Synodorum vltima quae in praeteritum.

Sed aperiatis in posturam, de regum conuentione. Verum & malatio Graecorum aduersus Latinos facta habet artifice technae, atque retere callida conuentione. Quod enim aduersus Latinos nomen haud fletum factum sit stauere, nomen vltimae vltimae Synodi oecum- enicae stauerunt, cuius auctoritate quae fuerit, ad conuentionem Quin & ad corroboranda, quae in praeteritum, ad- ditionem & confirmationem Apostolicam subpre- tentauerunt: quod facile demonstretur, quae patet per singula dicturi sumus.

Fuit autem tam insolentis conspirationis auctoritas, & eiusmodi confusio erecte turba archidiaconi Callinici Constantinopolitani Episcopos operari non- noluit: inultum in aliorum exemplum ex hac luce decessit: nam (ut suo loco dicetur inferius) ab eodem Iustiniano Imperatore oculis orbatus est, atque Romam in exilium missus. Sed audiamus Theodorum Balsamonem schismaticum hominem, atque schismaticorum parti- um fides solia instat praeruariorum primorum patro- rum ad regendam turpitudine confitentem, dum in Phorij Nomocanone, in defensionem huiusmodi nom- inis ista garrat:

Cum, inquit, duae vniuersales Synodi, Quinta scilicet, qui fuit regnante imperio Iustiniano, & Sexta, qui fuit regnante Constantino Pogonato, non fuerint canonice adhibita con- stitutum: haec facta est ad supplementum duarum. Proinde enim nec Sexta proprie nominatur, sed non dicitur, nisi Quin- tae: nam quod Quinta & Sexta Synodi dicuntur, vbi autem autem etiam vniuersales. Vbi enim Occidentales Episcopi, haud salicet & Latini ab huius Synodi canonibus operari vult, non esse vniuersales insinuant, nec Romanus Papa legatus ad adfuisse, eo quod sit alia Sexta Synodus, quae regnante Con- stantino Pogonato facta est, ut diximus; haec autem longe post tempore factam fuisse iussa Iustiniani praescribere, alio, trahe- ego tam enim eos autem non patitur, & huius abactionem conuen- tum respiciens & canones, qui sequuntur, dicunt: *Deposuit haec sancta & vniuersalis Synodus haec & haec. Accrem quidem ipsa Nomocanona, ut quae eorum Imperatorum & Patrum, qui post- eos exposuerunt, subscriptione non habent, praescribere: ut- riuque autem Nomocanonum veritas, & ut subscriptione vniuersis, quod in hac Synodo, quae in Trullo supra Palati con- gregata est, alteram Basilium Gortyna Circa insula Maronij Episcopum, & quidam Haerem Episcopos, tunc Synodi haerem de- fensa vniuersalem.*

Hic, amabo te, sile gradum, lector: accede prope- do (quod canit Psalmus 4) in quibus maximam faciem o- prehensum est peccator. Fatetur in recentiori Nomocanone non inesse subscriptionem Episcoporum, qui conueni- runt, in antiquo autem (ut ait) eam se reperisse. Sed non apposit post eosdem, quos recentior veritas cano- gulos, & interpretatur, eorum tres canones: Vbi quae

... cui prelatum ab omnibus Occidentalibus sciret...

hoc probare non potest, canones illos probatos à Romano Pontifice...

XIV. PSEUDO-SYNODVS SEPTEVA SILENTIO.

Sed & redarguitur eius pariter imperitia: Quando, cum aliquando accidit...

Vides autem quomodo sanctissimus Rom. Ecclesie Pontifex Sergius constanti animo...

XV. APOST. CA NONVM NUMERVS ET ACTO RITAS INCOGNITA PATRIBVS.

Rursum vero, quod se sciret causi cadere ob legatorum Apollolorum abientiam...

Sed omnimodis dicere (quod sepe superius declaratum est) de damnatione Honorii Pontificis...

XVI. APOST. CA NONVM NUMERVS ET ACTO RITAS INCOGNITA PATRIBVS.

Vides plane schismaticum hominem hesitatem in salubris, altera ex parte timere profiteri...

Præterea vero & à Cypriano, qui Asorum regionis fuit Archiepiscopus & martyr...

XVII. VNIVERSALIS ASKOGATIO CANONVM.

Sed quid? Etiam si speciale mandatum idem Græci Episcopi Romani Pœnitenti Vicarii ad hoc habuissent...

Sed audi, quam ad finem eiusdem canonis apponant pro confirmatione, pœnæ appositione, custodiam verborum...

dos esse canones præter eos, qui ibidem sunt recèssit, vno
duoq; calami delectantur omnes, qui in Ecclesia Occiden-
tali, siue Romæ, siue in aliis Italiae locis, aut in Gallis, vel
in Hispanis, vbiq; locorum in hanc vsq; diem sancti
fuerit in tot vbiq; celebratis Conciliis facti canones?
Quinam isti, qui vno ictu falcis, veluti agri senum, tot
tantaque celebrata tot sæculis vbiq; Concilia secundo
proferunt, & prætextu falsæ adicte inscriptionis, om-
nes damnant canones, qui nominibus Conciliorum
atque SS. Patrum ab eis recitari non continentur? Sed
diquiritur alia, quæ sequuntur, atque præcipue ea ex-
acte consideranda ob oculos proponamus, quibus isti ter
miseri electi totum calibatum canone sanctum procri-
bunt.

XVIII.

a Gm. 2.

CALIBA-
TESA-
CRORVM
MVM HO-
RYM AB-
ROBATO.

Cogimur lector, in his paulatim immorari, quod ma-
ximi momenti res sint: etenim vbi de coelibatu prostrato
inter alios ita quæritur à Latinis Græci, mox ad perzoma-
ta a ita sicum foliis ab Episcopis, qui ad hanc errati-
caq; Synodum (sic enim eam Beda nominat) conueni-
entur, consilia, suam eubefcentes nuditatem, confugiunt.
Cum autem præterant isti Apostolorum canonem de vx-
oribus non abdicendis sanctum, plane coarguuntur
ad septingentos ferme annos alto fuisse sopore sepulti om-
nes sanctissimi prædecessores Episcopi Orientalis Ec-
clesiæ, qui ad hanc vsq; diem continerunt omnes dia-
conos, atque presbyteros solitarios ac singulares ab ique
coniugiis.

XIX.

CELIBA-
TOS CE-
RIGORVM
ORIENTA-
LIS EC-
CLISIE.

Sed in hos primum intorquenda sunt iacula in Vigi-
lantium olim eiusque alleclis hæreticos à sancto Hiero-
nymo vibrata, dum ait: *Proh nefas! Episcopos suis clericis ducunt
habere concubinas: sit amem Episcopi nomen, aut, qui non ordinat
diaconos, nisi prius vxores dixerint, quibus calidè prohibentes publica-
tiam, immo ostendentes, quam facile viuant, qui male de diuinitus
suscipiunt: & nisi præcipue vxores viderint clericorum, in sa-
tis requie de vltimæ marum vagantes, Christi sacramenta non tra-
nant.* At infortale hæc ad se pertinet, ut patet in aucto-
ritate, que de vltima Orientalis Ecclesiæ, degens ipse in O-
rientem, idem auctor dicitur scribit: *Quid inquit, fuerit O-
rientalis Ecclesiæ? quid & Episcopi & sedis Apostolica, que ante nos
clericos accipiunt, aut continent, aut vxores habent, & hanc
esse dixerunt? hæc ipse de vltima æque ad ditione totius Catho-
licæ Ecclesiæ, præsertim in Orientali, quam nominat
pina loco. At de his pluribus sepeque superius ac-
tum est.*

XX.

b Sext. Syn.
7. 11.
PROFANVS
CANON.

Quomodo ergo quod per tot sæcula, & tunc præfer-
rim, cum tot tantisq; Patribus doctrina & sanctitate ni-
tendis Orientalis floreret Ecclesiæ, in ipsa Ecclesiæ Catho-
lica fuit seruatum & custoditum, uti nullus nominis ob-
secuti penitus, nullus sanctitatis, neq; doctrinæ, nulla au-
thoritate sulci Apostolica sedis ausi sint demoliri, aduer-
sus Rom. Ecclesiæ huiusmodi canonem stantes conceptum
his verbis?
*Quoniam b Romana Ecclesiæ pro canone traditum esse cognoui-
mus, ut diaconos, vel presbyteros, qui digni, qui et dicitur, existimant
sunt, in vltima seu non amplius suis vxoribus coniungendos: Nos
antiquum canonem Apostolicum perfectionis ordinisq; seruantes, ho-
minum, qui sunt in sacris coniugia deinceps ex hoc temporis momen-
to firma & stabilia esse volumus, neque qui eorum cum vxoribus
coniugationem dissolventes, vel eos in vltimo tempore conueniens, con-
suetudine priuantes, &c.*

XXI.

c Anst. 10.
11. 10.
13. Cap. 7.
SVA SPON-
SIVIT PRO-
FANVS CA-
NON.

Ad hanc autem confirmationem decreti, præter cita-
tum Apostolicum canonem, Domini sententiam illam
adducunt: *Quod Deus conuenit, homo non separet.* & illud
Pauli d: *Alligatus es vxori: noli querere solutorem, citantes pa-
riter Concilii Carthaginensis canonem, quo (vt aiunt)
asseritur, vt subd. acon, itacon, atque presbyteri propriis
terminis ab vxoribus abstinere. Hæc cum sit inuenit, in
eodem ipso canone pugnantia primum inter se conuen-
erunt, vbi quasi nouum quid statueret, istis vlti sunt ver-
bis: *Coniugia deinceps ex hoc temporis momento firma & stabilia
esse volumus.* & inferius, id iure antiquo firmum & vlti
fecerunt tradunt, vbi aiunt: *Quod per Apostolos traditum est, &
ab ipsa vsq; antiquitate seruatum nos quoque similiter seruemus,*
Xc. Si inquam, veteri iure & consuetudine recepta erant*

ejusmodi coniugia clericorum quomodo ex hoc puncto
temporis ea firma esse volunt, que iam antea ex lege & vsu
tradunt fuisse recepta? veru de vsu pristino eoque effe-
mentis, ex iis, quæ sunt recitata, ex S. Hieronymo argu-
untur.

Sed & pugnant, quæ canone ista sunt cum illis,
quæ idem canone e iuperiori sancimus, vbi inter decen-
nan, non permitendum, vt Episcopi in coniugio ordi-
nari cum suis vxoribus habitent. Scimus ex præcepto
Apostolici canonis id concedendum putare alios clericos
in sacris ordinibus constitutis: cur negant Episcopi, quibus
idem Apostolicus canon concedit? Præterea si illa
sanciant (vt dicunt) ex Domini sententia illa, quæ ait: *Qui
Deum coniungit, homo non separet, vel ex Pauli doctrina, quæ
monet: Si alligatus es vxori, noli querere solutorem, cum coena
Domini & Apostolici affectionem separe volunt coniuges
ab Episcopis, quæ ante clericum legitime dicitur?*
Si Dei lex est & mandatum Apostolicum, vt in diuinitatem
etiam quo ad maritum conuictum diem permittat
matrimonium semper quomodo possunt prohibere Episcopis,
ne cum vxoribus habitent?

Sed dum de Episcopis eiusmodi canonem statuerunt
nam hanc differentie rationem afferunt his verbis: *San-
ctum autem dicimus, non ad abolenda & mutanda, que ad
constitutio sunt, sed populum saluati & ad vltima profectio
nam gerentes; ne status Ecclesiasticus vlti probo efficiatur. Sed
quomodo probum id appellant, quod sancti Episcopi
prohibent, imo & Christum statuere dicunt? Sed
per ipsorum sententia probum id dicimus habitare Episcopos
cum coniugibus, cur non ique probum presbyteris erit, cum in
excellentiorem illam inuenio, quod illius esse non potest,
vbi sacrosanctum incrementum sanctitatis offertur, nihil
minus habeat presbyteri ab Episcopis? Ad hoc enim potissimum
omnis mundus & sanctitas in sacerdote requiritur, quæ &
sacris legibus præcipi conuenient, ne scilicet, vel per
fomina polluta impudenter in sancta. Quem autem
citant Apostolicum canonem, cuiusnam fuit in Ecclesiæ
antiquitate, & quæ germanam interpretationem recipiat,
satis speremus dictum est: quæ si consuleris nequaquam
in cæcis eundem viditque auctoritate necesse est
modi esse, quo possit conuelli tam alie fixa rationibus
sæculis stabilia, atque Conciliorum ac sanctorum Patrum
asserentibus munita sacrorum conuenientiam
stentum.*

Sed & (quod poterit referre) canonem Carthaginensis
Concilii cum citant pro sua ipsorum sententia notanda
quæ eundem additamento verborum & diminutione de-
pianatum recitant verbis istis: *Sicut autem, siue & quæ
Carthagine conuenient, & ministerium non grauatæ
gerentes dixerunt. Vt subd. acon, qui sacrosancti
canoni & presbyteri propriis terminis a consuetudine
discrepant, ipsi ex canone tertio quinti Concilii Carthaginensis
in Concilium Africanum canonem trigentesimum
vbi hæc est ipsius germana lectio: *Plures Episcopi, & pres-
byteros, & diaconos secundum priora statuta eorum ab vxoribus
contineant. hæc sunt verba canonis antiqui Latine conscri-
pti, à quo isti primum demum nomen Episcopi, neque
antur erroris, eo quod ipsi non vlti legere debuerint
conuenientiam Episcoporum & reliquorum sacrorum ministerio-
rum, vt superius dictum est. Addunt vero verba ista, *Pro-
prie terminis, siue ite dem ita peperam verum et Latine,
quod ibi legitur, secundum priora statuta, quibus corres-
pondentes canonem, ad tempus redigunt conuenientiam
ceriale, quæ à S. Patribus illis perpetua iussa est canone illa.
Vidisti sit opham, arendit callidam imposturam, vt
canonem, quo sius ipsorum defertur error, ipsi, quod
demptis, additis, & mutatis, in suam ipsorum sententiam
torqueant.***

Quod vero in eodem canone tertio quinti Concilii
Carthaginensis seruandam indicunt sancti Patres illi
ab vxoribus continentiam, secundum priora (vt aiunt)
iunt siue priorum statuta: quam illa fuerunt, vel quæ
do sancta, accipe ex canone secundo secundum Carth-

Carthaginensis, ubi hæc leguntur: *Aurilium Episcopus dicit: Cum in preteritis Concilio de continentia & castitate moderamine et altitudine gradibus inter consuetudinem quadam castitatis per consuetudinem amicitiam sunt Episcopi, inquam, presbyteri, & diaconos, ita placuit, vt conducti sacrosanctis Antiquis & Dei sacerdotes, necnon & Levitæ, vel qui sacramentis diuini inferunt, continentia esse in omnibus, quo possunt simpliciter, quod à Deo postulant, imperate: vt quod Apostolus docuerunt, & ipsa seruant antiquitas, nec quoque custodiamus. Ab vniuersis Episcopis dictum est: Omnes placuit, vel vt alii textus habent, & Græci legunt: *Episcopus Episcopus Potentine promissæ Pieni legatus Ecclesie Romane dicit: Placet vt Episcopi, presbyteri, & diaconos, vel qui sacramenta continent, pudicitia custodant, etiam ab vxoribus se abstineant. hucusque varia lectio, reliqua sic se habent: Ab omnibus dictum est: Placet, vt in omnibus & ab omnibus pudicitia custodiantur, qui altero deserunt, hæc ibi.**

Sed audi perperam factam interpretationem Græcorum, in iure destructionem verborum: *Quod iubet (inquirit) cano, vt à vxoribus abstineant, exigi tempore interuallo SS. mysteriorum, cum ministrant scilicet, te quo tempore vt licet coniugio. Ita quidem interpretat hunc canonem à Sexta Synodo, Theodorus Balsamon docet à. Quod quam procul sit ab ipso mantello verborum sensu, ipsaque germana Patrum sententia, cum parat, nihilominus satis ostendit exis, qui ordine sequente tertio & sexto Concilio Carthaginensibus, dum decem mæ b, que feminae possint habitare cum clericis: canem enim non numerant inter eas vxores, plane segregatas esse significat, que primo loco fuerant nominandæ. Sed & cum silem Episcopi Africani ita decernant in tertio Concilio Carthaginensibus: *Placuit, vt lectores cum ad auctoritatem venerint, cogantur aut vxores ducere, aut continentiam profiteri, cum inquam illa decernunt Episcopi, plane ubi que vlla dubitatione significat, hanc se recipere in maioribus ordinibus clericos coniugatos cum coniugibus commoventes, alioqui que necessitas, vt cogentur eos proferri continentiam in minoribus ordinibus constitutos: Vides igitur, quam verberentur dem boni viri decretis Conciliorum Carthaginensium, qui de iuramento canonem cogebant suo deceto curperit ad illipulsi, atque se se libidinis inferuire. Intelligis fors, puto, qualiter, que decernantur in Concilio non legitime in Spiritu S. collectis, in omnibus inconstantiâ, libi ipsi aduersantia, veteratiora constructione notantia, atque sponte tuentia.**

Adhuc insuper attende, quo præcipites illi ruant: Vt plane alterum de duobus esse necesse sit: vel si velimus manere integras coniugis sacras leges ab Apostolo in Ecclesia constitutas, canon iste peritus euadescat: vel si canonem saluam custoditumque volumus, eodem de coniugio leges nõ substat. Canon siquidem iubet, vt tempore ministrandi à coniugibus abstineant fieri ministri; Paulus vero clamat ex s. duerso, id alteri coniugum non licere, nisi alterius accedente contentu. Pingit ubi, adesse tempus, quo ministri per vices suas constituta hebdomada sint factos sanctum sacrificium peractum, & vxorẽ tunc à vtro suo debet cum postulare. Si tenent ille, in Apostolum peccat: si consentire, delinquit in canonem, cum contra prohibitionem eius vxori permixtus sacro ministraret. Adeo enim volunt ab vxoribus abstinere eos, qui ministrant, vt etiam facti tantum suspitione laborantes puerne esse dicant obnoxiosam Theodorus ait: *Quod si quis sacerdos etiam ab vxore tenuerit quotidie sacrificium peragat impollutus: vt pollutus damnandus sit, quod præsatur vxori commixtus sacrificium celebrare. Sic igitur alterum de duobus esse: vel vt pollutus coniugali consortio ille ministrans peccet in canonem ab ipsis sancitum, vt dictum est: vel patens legibus Apostolicis reddens debitum, ministrare non possit die ad sacrificium constituta. Quis ministrare recusat, tunc fiet, vt arbitrio mulierculæ sacrificium cessare debeat, ad quod populus faciat conuocatus, qui etiam si nolit, scire cogatur, quod scitu turpe est & indecorum suum ipsorum scilicet sacerdotem per-*

mixtum ea nocte fuisse vxori, vt facta agere ipse nõ licet: sicque cum insectentur ipsis, deludat fassis, dicitur profolendans, lacerentque scommatibus. Proh pudoi! quanto dedecore exuentes celibatuum, affecterit ignominia, profolueruntque eo canone sapientes isti Orientalem Ecclesiam iam sua canitie venerandam, dum inconsulte nimis aduersus totius Ecclesie Catholice receptam antiquitatis disciplinam malis artibus ista, que adiuimus, statuerunt. Sed iam reliqua prosequamur.

Quomodo stabit, & quod dicunt canone decimo sexto, diaconos ab Apostolis ordinatos non nisi profanis ministrare mentis, sacris neququam? Quam grauis licentia, suo loco supra differimus, falsamque ipsorum sententiam refutauimus: quamque mendaciter afferant, tunc temporis non fuisse in Ecclesia Episcopos, neque presbyteros, neque diaconos, tu consulas dicta superius primo Annalium tomo.

Quoniam autem contra Latinam Ecclesiam istam in hac pseudosynodo conuersum esse Græcorum, illis superius demonstratum est: iidem nec illud à temporibus Apostolorum (vt superius vidimus) Romæ seruatum, vt die sabbati ieiunarent fideles, reliquerunt intactam, quam obrem hoc aduersus vsum Romanæ Ecclesie decreuerit: *f. Quoniam intelleximus in Romanorum ciuitate in sanctis Quadragesima ieiunium in eius sabbato ieiunare præter Ecclesiasticam traditionem consequentiam: Sancta Synodo visum est, vt in Romanorum quoque Ecclesia in concilio vires habeat cano, qui dicit: Si quis clericus ieiunium fuerit in sancto Dominico vel sabbato ieiunans, præter vnum & solum, deponatur, nisi autem lacus, segeteretur. hæc ipsi ex præc. ipso vnius ex canonibus Apostolorum. At quomodo iure ritique ieiunium sabbati Romana Ecclesia receperit, superius longa tractatione est demonstratum; vt opus non sit hic sic repetere.*

Cæterum dum sibi Græci sapientes videri voluerunt in his corrigendis, officiantie proculdubio condemnant omnes quinque œcumenicas Synodos, quæ ista corrigere neglexerunt. Sed redarguantur ipsi ex præc. Græcis auctoris, quorum vna est omnium sententia, vt de his, quæ ad fidem bonosque mores non pertinent, toleranda sint diuersitates diuersarum Ecclesiarum rituum longa consuetudine receptorum. Porro quo insolentem in his tollendis conspectio Græcorum licentiam, eo magis certior reddor, neminem Latinorum huic interfuisse conuentulo, haud enim quisquã, quamuis ignauus, tantam Rom. Ecclesie irrogari iniuriam passus esset, vt quod à Petri & Pauli temporibus fuisse in Ecclesia Rom. receptum, adeo temere aboleretur.

Sed quid præterea? canonem statuerunt de suffocatis non comedendis, vel ex hac parte Iudaizantes, dũ quod in primitiua illa Ecclesia ad coniugendos simul credentes Gentiles cum Iudæis iam Christianis Apostoli præceperunt, illi in perpetuum seruandum esse sanxerunt, non secus, ac si quis vitam quolibet semper lacte esse nutriendam ratione contenderet, quod eidem infanti sugendum sitent propinatum. Quod si dicant, id ipsam reuerentia Apostolorum seruandum esse: certe vniuersam Catholicam Ecclesiam iam senescentem iis vinculis modo obligare, quis non censet esse dementiae? cum præter Apostolicum h. spiritum libertatem indictam sequi, vt manducans non manducantem non spernat, & non manducans minime spernere debeat manducantem. Sed & de his satis superque superius.

Sed audi, quid sancire adolatio cogat? Nulli omnium, inquit, liceat, qui quidem sit in laicorum numero, intra sacerum altare ingredi: ab eo tamen nequaquam prohibita potestati & auctoritate Imperatoris, quandoquidem voluerit Creatori dona offerre ex antiquissima traditione. hæc ipsi. Vides, quantum perulans procaque nouitas sibi sumat, vt sacerdotum facta dictaque Patrum, eadem omnium ore, tum Græcorum, tum Latinorum laudata, pedibus proterat atque conculcet: An quod factum est in Theodosium Imperatorem à sancto Ambrosio, iure factum vniuersa non comprobauit Ecclesia, & Patres tam Latini, quam Græci

XXVIII. DE DIACONIS CANON ARNONVS.

DE IEBVINO SABBATO CANON GRACORVM.

Can. 55.

XXIX. SICI GALIIDI, IT ET AVRES A LONGVIT, CVRTER

XXX. DE SACRIFICIIS CANON DE SACRIFICIIS DERTY.

h. Rom. 24.

XXXI. DE SACRIFICIIS PRAYA NO VITATA VETIRA IVRA VIT. PUSKA.

sanctissimi Pontificis, iam à Patriarchi collata non receperunt, quosque deinceps Protostatarios cum iuribus & contumelia à ciuitate Romana foras depellerent. Nam et si, qui illum miserat, ipse etiam tempore à Domino reuolvente regno prouideret. Vag. Ecclesia DEI innotuita cum suo Praesule, CAR. 17. o sacente, seruata est. huiusque Anastasius; cuius sententia, haec coepit hoc anno, propagata esse noscuntur vlti post sequentem annum eiusdem Imperatoris decimum, quo conuicti ipsi ab Imperio exturbati: quomodo autem id accidit in isto Dei iudicio, suo loco dicendum iuramus.

Vides, lector, quantum abut, vt recepti probatique fuerint canones illi Romano Pontifice, qui ne reciperebantur, sicut in preteritis contra Imperatorem ista praecipiente, aduersus quos ipsius quosque milites infurexerant. Sed & ita petuerat eodem odio in praesentem seculum defunctis canonicis illis reliquos successores Romanos Pontifices, quae dictum sumus, magis ostendit. Quae licet alia postea temporibus acciderent, & suis sunt locis collocanda; tam n̄ vt haec magis explorata modo habere accipere, quae de iisdem canonicis post obitum Papae Sergii conueniunt. Atque in primis scias eundem Iustinianum Imperatorem, vbi expulsi Imperio, sui criminis conscientia, probe nouit ob teclis in Romanam Ecclesiam peremptum se fuisse ab Imperio eiectionem, postquam rediit, liberaque admittationis est nactus habere detestatum esse primum factum, atque erga Romanam Ecclesiam factum aequiore, non amplius misisse aliquam violentiam inagitatam ad abstrahendum inde Romanum Pontificem, et ymumque ducendum Constantinopolim, sed duos legasse Metropolitano Anulibus Romani rogatos eum, qui tunc sedebat, Iouinianus eius nominis septimum, eundemque secundum post Sergium Romanum Pontificem, vt eisdem canones confirmaret, vel emendaret. Porro ex legatione nihil factum est, eo quod idem, qui praesidebat tunc Iouannes Papa, nequam eos probare voluit in dispendium Ecclesiae suae olim praecipua ab A. ostolorum temporibus disciplina, neque emendare, vel (vt fecerat Sergius) nullam ei imp. obare, veritas itas Imperatoris. Sicq; re infecta, qui fuerant missi, duo Metropolitani sunt reuerti Constantinopolim.

Sed audi, quae de his habet ipse Anastasius Bibliothecarius in Ioanne Septimo verbi istis, vbi agit de re diti Iustiani Imperatoris Constantinopolim: Propterea, inquit, qui ante feli. demum Sergio apostolica memoria Pontifici Romanum direxerat, in quibus diuersa capitula Romana Ecclesia conuaria scripta iurauerat, per duos Metropolitano Episcopos deo auxiliante dirigeret per eos & daretur, per quos denominatus Pontificem Iouannem scilicet, absceraret & exhoratatus est vt apostolica Ecclesia Concilium aggregaret, & qua in rila essent, iudicaret, & qua aduersa reuocanda exhiberet. Sed his humanis sagacitatibus, hoc nequaquam emouens, per suprafactos Metropolitano direxit ad Principum huiusque de his Anastasius.

At neque hic finem accepit eiusmodi susceptam semel ab Imperatore negotium, nam Ioanne paulo post defuncto, & eius successore Sisinio post dies viginti ex hac vita subituro, cum Apostolicum thronum regeret Constantinus, vocatus est ipse ab eodem Iustiano Constantinopolim, quo cum peruenisset, susceptus est ab eo honorificentissime: nihil enim praetermissum esse venerationis & obsequii erga eum ab Imperatore, idem Anastasius pluribus scribit; sed easum, cur Constantinopolim vocatus sit, licet nomine referat, ex iis tamen, quae idem scribit in Gregorio II. propter eisdem canones siue capitula esse vocatum, intelligi potest, alterarumque diu inter Gregos atque Latinos, huius, tulisse superiores, cum pro Ecclesia Romana Gregorius defensor atque propagator extiterit, qui eisdem Constantino Papae suggestit: ac enim haec de eo Anastasius in ipso Gregorio: Cum vero Constantinus Pontifex in regnum profectus esset vrbem, atque à Iustiano Principe receptus de quibusdam capitulis optima responsione inuicemque salua quaeuocauit. Erat enim vix castus, diuis

na Scriptura eruditus, facundus loquela, & constantissimo Ecclesiasticarum rerum defensor, & secretariorum fortissimus impugnator. haecenus de his Anastasius. Ex quibus satis possumus intelligere, diu multumque pugnatum inter Graecos atque Latinos horum canonum causa, illis conantibus eos comprobare à Romano Pontifice, illis eiusdem auctoritate Pontificis penitus reluctantibus: verum nec Imperatoris quidem vi potuisse vnquam Latinos adigi, vt quae ab ipsis aduersus traditionem SS. Patrum, eorundemque doctrinam statuta fuissent, vltatenus firmarentur; praeter ea, quae dicta sunt, etiam quae dicturi sumus, ostendunt.

Sed primam obiectioni illi fortissime satisfaciendum est, quoniam modo scilicet negari possit, receptos hos esse canones ab Ecclesia, cum reperitur canon ille numero positus octogesimo tertius citatus ab Ecclesia Romana Pontificibus, nimirum ab ipso in primis Gregorio II. necnon ab Hadriano, cum aduersus impios Iconoclastas agentes, inter alia in eos inducta, eundem citantur canonem, quo asseritur pingendum esse Saluatorem D. N. Iesum Christum non in imagine agni, vt ostentus est Patribus in figura, sed in imagine hominis, qua deorum omnes sunt adimplete figura & expiella Propheta um vaticinia. Si igitur eo vsi sunt Romani Pontifices ex Sexta Synodo accepto canone, argumento est eos non improbatos, vel saltem ex parte receptos: cum praeterit & ipsa oecumenica Septima Synodus ex eodem canone aequae testimonium petisse inuenitur. vt plane nemo dixerit penitus improbatos esse acriter eos canones Sextae Synodi, ex quibus tum Romani Pontifices, tum etiam sacrosancta oecumenica Nicena Synodus a mutati sunt aduersus haeticos fidem atque auctoritatem. At illa, quae adeo fortia foris apparent, inania potius esse intelliges, si rerum penetra cuncta scrutaris, & singula quam exactissime disquisieris.

In primis igitur quod pertinet ad citatum Sextae Synodi de sacris imaginibus canonem ab ipsis Romanis Pontificibus, potissimum vero à Gregorio Papa, qui (vt dictum est) aduersus eisdem canones quam fortissime Constantino, oli decessit: considerate illud ante omnia debes, rem eisdem esse aduersus Graecos & Iconoclastas, qui eo velamento occultabant illud, quod propinabant venenum populis, quo se professores atque assertores esse profiterentur sex aliarum praecedentium Synodorum vniuersalium: ita quidem, vt appareat ex eorum fidei definitione, quam ediderunt in suo ipsorum concilio ab ipsis nuncupato.

Ex his igitur opportune oblatam ansam arripientes sidera Romani Pontifices, bene vsi occasione, ex canone ab ipsis lato nomine Sextae Synodi eorum putarunt esse conuincendum errorem, tanquam suis ipsorum armis eisdem penitus superantes. ex quo alterum de duobus essent conuicturi: vel vt suae ipsorum assertionem confirmari illi atque conuicti ire cederent, ac quiescentes canonis eius Synodi, quam se probare profiterentur: vel si respuerent eisdem Sextae Synodi canonem, à Graecis omnibus, qui ipsum cum reliquis recipiebant, reuicerentur, omni que execratione digni à suis contribulibus haberentur, vel atque cum eo deiecerentur omnes canones illos. Sic igitur vt David e gladio Goliath ipsius caput abscidit, eodemque postea dicit vsus in praetio; eodem modo S. Pontifices aduersus Iconoclastas vsi sunt canone illo, quo proba: erit Saluatoris in Ecclesia imaginem debere pingi instar hominis factam. Quod enim ea ex parte vicerent eo canone, cum neque à Gentium, neque (quod maius est) ab haeticorum scriptis illis, in quibus ve iras assecta inueniretur, Ecclesia Catholica ab initio conuoluerit, vt ex Gelasio Papa superius est demonstratum.

Ceterum cum inter Latinos aetas est, nequaquam reperies eum canonem ab Ecclesia Romana esse receptum, immo vsu contrario penitus improbatum, quo prohibetur Christus Redemptor nosse initar agni immaculati depingi, cum tunc quae ipsa desinit agni im-

XLII. RESPON- DITUR OB- IECTIONI DICITAYO CANONE LXXXVII.

a Chr. Nic. 1. ad. 1. & 1.

XLIII. PAVDENTIA QVAM A LATINIS ADVERSVS GRÆCOS.

b Est in Cons. Nic. 1. ad. 4. QVOMODO PLAVI NI VBI SIBI CANONE ILLO.

c 1 Reg. 17. d 1 Reg. 11.

XLIV. VIZIVANVS AB ECCLIA ROMANA ESSE RECEPTUM, IMMÒ VSU CONTRARIO PENITUS IMPROBATUM, QUO PROHIBETUR CHRISTVS REDEMPTOR NOSSE INITAR AGNI IMMACULATI DEPINGI, CUM TUNC QUAE IPSA DESINIT AGNI IM-

gine Christum representare & id ipsum facere haecenus
perseverat, bene conscia licet pingi, quicquid facis lit-
teris scribitur, eo quod nihil sit aliud (quod saepe dictum
est) pictura, quam scriptura simplicium. Quod igitur non
in V. Testamento tantum, sed & in nouo Christus Red-
emptor noster per agnum exprimitur, ad insinuandam
eius immensam cum humilitate mansuetudinem, eadem
ex causa eodem quo modo etiam ipsum Christum
esse pingendum Romana Ecclesia iudicauit, usum reti-
nens, quem à maioribus accepit: in antiquis enim ce-
mete. his agnum Christum redderem, sine expressum co-
loribus, siue sculptum in marmoris loculis, est frequen-
tissimum, & in veteribus ecclesiis multo opere pi-
ctum: sed & ex sacra ceratilitas confici agnorum imagi-
nes, in ordine Romano à Gelasio collecto (ut constantior
opinio est) ex antiquo eius Ecclesiae usu haec habentur: In
eadem Dominica post Albas, id est, in octaua Pascha, infra ciuita-
tem Romanam dantur agni tibi ab archidiacono in Ecclesia post Mis-
sam & communionem populo, &c. haec quidem antiquitas in
Ecclesia Romana seculata, numquam postea intermissa,
haecenus perseverat. Ex quibus intelligas, quam procul
ablit, ut iuxta canonem Sextae Synodi nominatè Roma-
na & vniuersa Occidentalis Ecclesia pingendi agni Red-
emptoris typum gerentis consuetudinem praetermissit:
ut & plane scias atque intelligas, quae fuerit Romanorum
Pontificum ratio citandi eius canonis aduersus impro-
bos Iconoclastas.

XLV.
A NVLLA
SEDIUM
PATRIAR-
CHALIVM
RE IPTI
CANONES

Sed quid amplius testificatio quidem Anastasii Bi-
bliothecarii liquet, tantum abesse, ut Romana Eccle-
sia eos receperit Sextae Synodi nomine promulgatos ca-
nones, ut neciam aliquarum sedium Patriarchalium
Orientalium eos recipere, induci poterit. Etenim
eamdem Ecclesiam Patriarchae, cum nec se vocatos
ad illud conciliabulum scirent, neque perse, vel suos le-
gatos eodem interfuerint, procul abfuerint, ut ab eo san-
ctio receperint. Ita quidem vsque ad sua tempora eos in
detestatione illorum canonum perseuerasse, idem au-
thor fidei facit: adeo enim ipsos dignos executione iudi-
cauerunt, ut indignos exilimarent qui exhiberi debe-
rent, & in suis ipsorum archibus inter alios canones asser-
uari. Sed expedit hic ipsa verba Anastasii per singula red-
dere, ipse enim cum à Graeco in Latinam Septimam Syn-
nodum Nicæam celebratam Latinitati reddidisset, episto-
lam nuncupatioriam ad Ioannem Octauum Romanum
Pontificem scriptam, qua etiam & legentes admonuit, ne
putarent, si inter eorum canonum Sextae Synodi
in ipsa Septima Synodo mentio haberetur, eos ab Ec-
clesia Romana esse receptos aliquando. sunt haec verba
ipsius:

XLVI.
AVERSATI
SYNTRES
PATRIAR-
CHALICAE
NUNTI
SEXTAE
SYNODI.

Sane notandum est, quidam in hac Synodo ex Apostolorum
& Sextae vniuersalis Synodi canonibus & sententiis inueniri,
quae penes nos interpretata nec habentur, nec admittuntur, &
inferius: Regulas quas Graeci à Sexta Synodo perhibent editas
ita in hac Synodo, Nicæna scilicet, principali sedes admit-
tit, ut nullatenus ex his ille recipiantur, quae prioribus canonibus,
vel decretis sanctorum sedis vniuersae Pontificum, aut certe bonis mo-
ribus inueniuntur aduersae. Quamuis enim haecenus ex toto ma-
nuant apud Latinos incognita, quia nec interpretata. Sed nec in ca-
terarum Patriarchalium sedibus (licet Graeci videntur lingua) re-
peruntur archibus: nimirum quia nulla earum, cum ederentur, aut
promulgantur, aut consentientibus aut saltem praesentibus illis: quan-
quam eosdem Patres illas Graeci promulgasse perhibeant, qui in
Sexta Synodo sunt inuenta, sed hoc nulli probare certis possunt indi-
ciis, haecenus Anastasius ad Ioannem Romanum Ponti-
ficem.

XLVII
NIHIL RE-
SPYIT EC-
CLISIA
QVOD CON-
SENTIENS
SIT VERI-
TATI.

Verum idem tradit, tam de his canonibus Sextae Syn-
odi nominatis, quam de illis, qui nomine feruntur Apo-
stolorum, S. Romanam Ecclesiam eam consueuisse ser-
uare regulam, ut quos sciret esse secundum decreta Roma-
nae Ecclesiae atque SS. Conciliorum sancta, non res-
puecit, sed ut veritatis consentientes amplecteretur, non
quod ex Sexta Synodo haberent aliquid auctoritatis, sed
quod veritas, vbi que reperitur, & à quocumque di-
cta sit, sui firmitate subsistit, & a tobore suo permanet. reli-

quos vero canones his decretis aduersos, vt recedentes
deletata semper fuit Romana Ecclesia, contra hanc
via se procul abesse in querelam, ut sanctis hanc
comodi ab illis regibus quoquo modo consentire
rauit tamen in eis ea, quae antiquae Ecclesiae discipuli-
nae essent aduersa, vt conuicta clericorum, damnanda
per viam Orthodoxae doctrinae, Catholicaeque fidei
derentur.

Sed qui tanta prociacia inter alia mala confegere
à Patriarchis custoditam Ecclesiam condidit, non de
reliquis in detestatioque prolapsus: ut vna sint
interstitia temporum, quibus vel heresi vel schisma-
te non fuerint ab Ecclesia Orthodoxa diuisi: ab eo
dem in vitionem scelerum à Deo vindice post longi
perantiam meruerint virga furoris Assue contenti
nui, atque penitus atque quod non nisi magno animo
lore aspicere possimus, & cum genibus illud Thero-
tum lugubre clamare: Quomodo videretur ad
tatuus est color optimus, dispersi sunt lapides sanctuarii in capro-
num platærum? Filius Sion iudici, & aucti expro-
modo reputati sunt in vasa ista, quae manuum fidei
fecerit virga confracta.

Ceterum pia mater Ecclesia Catholica & Apostolica
hostia delinquentes (ut diximus) tolerandos esse, ut
quam diu esset consulti Catholicae fidei, nec detestari
dem ingiter admonitionibus excurat: licet postea
Gregorum ex mala sua conscientia peccauerint ab ipso
pore Sextae Synodi intermissam esse Catholicae
communicatione Gregorum Imp. cum Romana Ecclesia
Mentitus est id quidem Michael Imp. scribens ad Ni-
colaum Rom. Pontificem, sed eum ipse Nicolaus redarguit
illis verbis:

Dixisti enim, quod nullus antecessorum nostrorum à Sexta Syno-
do, ex quo scilicet ipsam contigit celebrari, mortuus
bus, Imperatoribus scilicet Constantino, quod non
se dignoscimus. Quid autem mirum, nullum ualde
dixisti: nisi forte, si litteras praedictas hoc dolo uoluit
nos à vobis tunc tantum mirasse suscipere à Sexta Synodo
aliquod dogma, vel disciplinam quamlibet Ecclesiam: et
dixisti, quasi nostrum fuerit approbatum, et quod scilicet
tam in nullo quorere antecessores vestri dignati sit, cum
magis sit dedecus, quia per tot annorum curricula
resum moribus languentes melioribus reuocari non
quosque potius medicinam sponte à nobis suscipiam, quod
dixisti, quasi tunc tantum mirasse suscipere à Sexta Synodo
aliquod dogma, vel disciplinam quamlibet Ecclesiam: et
dixisti, quasi nostrum fuerit approbatum, et quod scilicet
tam in nullo quorere antecessores vestri dignati sit, cum
magis sit dedecus, quia per tot annorum curricula
resum moribus languentes melioribus reuocari non
quosque potius medicinam sponte à nobis suscipiam, quod
dixisti, quasi tunc tantum mirasse suscipere à Sexta Synodo
aliquod dogma, vel disciplinam quamlibet Ecclesiam: et
dixisti, quasi nostrum fuerit approbatum, et quod scilicet
tam in nullo quorere antecessores vestri dignati sit, cum
magis sit dedecus, quia per tot annorum curricula
resum moribus languentes melioribus reuocari non
quosque potius medicinam sponte à nobis suscipiam, quod

At vero ipsos, instar malorum operatiois vitium
dimitte, aliquando in eos, qui à domino vitare
in illis, pergens docet exemplo, dom aut: Quomodo
participes illas sui erroris effectus spiritus aliter
pore reuerentia memoria Canonis Papa conuicti, quo post
Synodum exiit, aut certe corporales illos non
necauerunt, sicut sub venerabili Papa Gregorio factum est, post
Sextam Synodum fuerit quando pro zelo fidei & sanctarum
nam reuerentia reuocari vixi a Dei famulatu, in excusatione
sunt, & bona confessione huiusmodi fuerunt vniuersi, in
pergit vero de reliquis dicere.

Denique à Sexta Synodo Imperatore aut fuerit
aut (licet perpauci) Catholici fuerint. Et heresi quibus
murere ad nos designati sunt, non est mirum: nam
per gratiam Dei, se non nunquam penitus sui
autem, quando nos sibi sepe fecerit uentum, cum
dicere & approbato regibus, & aeterna constantia
Constantinopolitana Ecclesia crederet vixi. Quando
licet fuerint, & pium dogma & Ecclesiam
fensere voluerunt, nostrum praesulum quosdam, sicut
sub Constantino & Irene facta indicat, in
epistola beata memoria Praesulis Hieronymi, quae
fex illam praesentiam, quae ex laici quidem
tur, & in Episcoporum numerum excoerata
manerit, si diligenter inquiratur, praesulis

non saluta, Gracorum morte, sed sicut à se habet missa est Apostolica, penes Theodosium Constantinopolitanam habentem perferat: & epistola diversis sanctis in Pontificibus, Leonis, Calices, & Benedicti, dicitur in nostris missis legatur. Ergo cum ita sint hæc, quæ de nostra partem commemoramus: non tam verum est illud, quod dicitur à Sexta Synodo nos meruisse suscipere, quia nunc à vobis ipsi meruimus. hæc Nicolaus, fatigatque ad edas guendam mendicium Michaeli, licet in eum multo plura inducenda fuissent exempla Orthodoxorum Imperatorum, qui Romanos Pontifices summo sunt profecati post hæc honore ac reuerentia. Po ro quod Michael dixit: A tempore Sextæ Synodi, utique ad hæc tempus est referendū, quibus sancti sunt canones nomine Sextæ Synodi, quorum causa adeo diu tumultuata est ac disputata inter Latinos & Græcos.

Sed quam penam tulit Iustinianus Imp. hoc anno, quo ita molli cepit adæfces Rom. Pontificem? Iusto Dei iudicio per suos dices prodita & expoliata Armenia tobore in laari, per amplius patefactus est aditus barbaris Sarracenis ad inuadendam Romanam Imperium: sicquidam proditorem parat Ecclesie Imperator, proditorem em à suis ipse perpessus est. Hæc Theophanes atque Cedrenus in Annalibus habent hoc anno octavo Iustiniani Imperatoris.

Quod ad statum rerum Occidentum pertinet, vltimus numerus hic annus Clodouertius eius nominis Regis Francorum, qui post obitum Theodorici patris regnavit annos quatuor. Succedit in eius locum Childobertus frater ipsius, quem tenuisse regnum annos decem & septem, habet autem apud Aimonium 4, cui per ceteris in re eandem putamus, cum res sui temporis sic vult notetur: etenim ubi agitur de Theodorico illo Dagoberto in Regem assumptum, ita de ipso ait b: Qui nunc anno sexto in regem subijt. eo se anno illa scripsisse demonstrans.

IESU CHRISTI
ANNVS 693.

SERGII PAP. IUSTINIANI IMP. IMP.
ANNVS 6. ANNVS 9.

SEXCENTESIMVS nonagesimus tertius sequitur annus, Indictione sexta, quo mense Maio habita est Synodus Toletana ordine postea decimasexta: generalis Concilium dictam, utpote quod in causa graui cõuocata fuit, interfuertuntque Episcopi quinquaginta nouem, per vicarios vero tres, præter Abbates quinque & viros illustres. Quod enim Archiepiscopus Toletanus Sibertus est cathedra deponendus & in ordinem redigendus esset, deligendusque successore, qui in locum ipsius subrogandus foret: oportuit omnes Hispaniarum Episcopos congregari. Desiderant tamen Episcopi Galliarum Narbonensium illi, qui præbebant Hispaniæ Regibus: idque ob ingruentem in orbem, prout Patres ipsi, qui hæc Synodo interfuerunt, canone decimo tertio testati sunt.

Accidit autem, vt Sibertus haud pridem creatus Archiepiscopus Toletanus, oblitus præcipue, quo fungebatur, munus sacerdotalis, oblitusque patris iuramenti, quod dicitur fidelitatis, Regi præstati soliti, nequam spiritum inueniens facibus, aduersus Catholicum maximeque piam ac iustum Regem conuersionem fuerit machinatus homo proteruus, sacrorum contemptor, diuinorum humanorumque iurium ipretor. Sed Dei beneficio detecta perfida aduersus Regem molitione. ipse Rex Egica nonnulli facris legibus aduersus eum agendum putauit, sacra sacris ministranda relinquens, immo tante modestie atque religionis specimen dedit, vt duobus abbas ipso Rege libellis Patribus in Synodo confidentibus, nulla in eius aduersus au-

ctorem conuersionis Sibertum Archiepiscopum fuerit ingesta querela: piaculum enim esse putauit, si etiam facinorosum delinquentem accusaret Episcopus: adeo vt nec per ipsum sciretur Toletanus Archiepiscopus eius fuisse criminis reus, vel quoquo modo susceptus, nisi id sententia eorundem expellisset Episcoporum, dum nono canone de his agentes, hæc post alia de eodem Sibilito maiestatis reo constituto significatur his verbis: e

Est enim quorundam secularium, & (quod peius est) sacerdotum improbanda satis obliuio animorum; & iudex suis Principibus sub iuramento promissam obseruare contemnant, & verborum suo iuramenti obuiolant promissionem, dum in articulo peccatorum retentent infidelitatis peruersitatem. & post alia aduersus perituros ingesta, ista subiiciunt: Vnde Sibertus Toletanus sedis Episcopus talibus machinationibus deuotus reperitus est, pro eo quod seruisimum dominum nostrum Egicam Regem non tantum regno priuaret, sed & morte cum Lagelo Theodorico Lusitane, Luduigone quoque Teila, & ceteris interiret defraudat: que genti eius vel patria inferre conturbatio & exaltum cogitauit: qui etiam per decreti nostri definitionem non & loco honore priuatus exiit. Ideo nostram in commune per huius canonica sanctionis decernit collegimus, vt hoc ipsum vniuersis nostris decretum, quod etiam his Synodice definitionibus innotendum decreuimus, omni subijciatur valore subiacent, atque in perpetuum obtineat inuincibiliter robur.

Ipsè vero Sibertus pro sui iuramenti transgressione, facinorisque tanti machinatione, secundum antiquorum canonum institutionem, qua precipitur, vt quisquis inuentus fuerit talis fuisse, & vniuersis Principem alium attendisse pro iurata regni spe; à conuictu Catholicorum excommunicationis sententia repellatur, honore simul & loco deponatur, omnibusque rebus exiis, quibusque in potestate prædicti Principis redactis, perpetui exilio & castro maneat relegatus: ita nempe, vt secundum eorundem antiquorum canonum decreta, in sine vite sua tantam communionem accipiat, excepto, si regia cum pietas ante absolendum crediderit, hæc de Sibilito Patres dicto canone nono: duodecimus autem postea de alio in locum ipsius subrogando sancitus est canon, cum & Regis nominatione in Archiepiscopum Toletanum propositus est Felix Episcopus ex Hispanensi sede translatus, vbi primum tamen coram Synodo positus Sibertus cumen confessus, & in publico conuentu priuatus est: nam ibi hæc leguntur d.

Idcirco nobis omnibus in vnum collectis, idem Sibertus Episcopus nostro coram profectatus, atque infidelitatis sua machinationem paruli erui est assatu professus. Vnde nos per huius decreti nostri formalium sæpeditum Sibertum secundum edictum pristinum Synodice sanctionis decretum de talibus promulgata legi, ab Episcopali ordine & honore depicimus, à perceptione corporis & sanguinis CHRISTI excommunicatum in exilio, perpetuo manere censuimus, &c. subdunt autem post hæc de subrogatione Felicis. Statuta sunt & ab eisdem Patribus etiam aduersus laicos alia pœna, si quis eiusdem criminis reus inueniretur: præterea & aduersus Iudeos patres canonem e edidit, ne non aduersus idolorum cultores, priuantes presbyteros atque Episcopos sua dignitate, si in his corrigendis inueniunt negligentes.

Præstiterunt & hoc tunc Patres suo Regi laude digni, vt præceperint octauo canone, pro ipso Rege eiusque filiis quotidie Missas vbique locorum Hispaniarum à sacerdotibus celebrari, ista inter alia sancientes: Vt tam per omnes ciuitates, vel loca, in quibus seles esse episcoporum noscuntur ad regni eius ditionem pertinentes, quam etiam per eorundem Episcoporum dioceses, excepto positione Dominica die, quando altaria solemnata persijunt, nec cuiquam in eodem die Missarum licet solemnata celebrare cunctis aliis diebus, quibus idem dominus noster in hac vita superflus extiterit, pro eo, vel pro cunctis eius filiis, vel filiabus, aut pro his, qui tam matrimoniali sunt iure conuicti, ad hucque sunt coniungenda, seu pro nepotibus vel suis omnibus a sacerdotibus Damus libamina deducuntur, &c. sunt & alia ibidem statuta, tanta Synodo digna, quæ tra leges: hæc satis ad reum gettaum historiam. Sed hic obserua veterem

c. Conc. Tol.
15. c. 9.
III.
QVID IN
SIBERT.
TOLETAN.
ARCHIE-
PISCOPOVM.

IV.
LATA SEN-
TENTIA
DAMNA-
TIONIS IN
SIBER-
TYM.

c. Conc. Tol.
15. c. 11.
V.

c. Conc. Tol.
16. c. 10.

VI.
PRO REGE
SIVEQUE
CONVIN-
CTIS QVO-
TIDIE
MISSA CE-
LEBRAN-
TYM.